

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון יג' בניסן תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ביצה - י"ד

1. הרגילות לדרך תבואה במדוך אבן. ביו"ט שצריך 'שינוי' באיזה מדוך משתמשים?
למשנתנו: בית שמאי - תבלין במדוך עץ. ומלח בפך חרס [שינוי גדול] בית הלל: תבלין אינו צריך שינוי, ומלח, בעץ.
לר' מאיר: נחלקו רק בלדוך מלח בפנ"ע - בית שמאי - בפך, ודווקא לצלי ולא לקדרה. בית הלל: כדרכו לכל מטרה.
ולכו"ע תבלין דכים כדרכו ואף לדרך עמו מלח ביחד.
רב אחא ברדלא אמר לבנו שמונתר אפילו בלא שינוי [כב"ה לר"מ] ומכל מקום הורה לו, שיטה לצד - שינוי קל.
רב ששת שמע קול מדוך אבן ואמר: אין זה מביתי, שהזהרתי אותם בזה. וידע שלא הטו מפני שהקול היה צלול.
וידע שאי"ז תבלינים מפני שלא היה קול פיצוח.
2. במשנתנו, מלח לכו"ע צריך שינוי. מה הטעם?
רב הונא ורב חסדא: חד אמר - שכל קדרה צריכה מלח והיה צריך להכין. משא"כ תבלין אינו יודע איזה יצטרך.
חד אמר - תבלין אם יכתוש יום קודם יפוג חריפותו, משא"כ מלח.
ונפק"מ: א. שיודע איזה תבלין יצטרך, אך יפוג חריפותו. ב. כורכום שלא פג חריפותו, אך אינו יודע אם יצטרך.
3. אין כותשין במכתשת גדולה, מה הדין במכתשת קטנה?
לאביי: לעשות טיסיני אסור, ושאר תבשילים מותר. לרבא: ברייתא האוסרת - לבני א"י שיש להם עבדים פרוצים במצוות שיש לחוש שיתירו מכתשת גדולה. וברייתא המתירה - לבני בבל שאין להם עבדים.
רב פפי בביתו של שמואל לא אכל דייסא, שהבין שנעשתה במכתשת גדולה ביו"ט -
א. כיון שהייתה דקה מאד, וידע שאינה מאמש משום שבהקו הגריסים. ב. כיון שבבית שמואל, היו עבדים פורצי גדר.
4. כיצד אפשר לברור ביו"ט?
לבית שמאי: דווקא אוכל מתוך פסולת. לבית הלל: כדרכו ואפילו בקנון ותמחוי אבל לא בנפה וכברה.
וביאר רשב"ג - ב"ה מתירים להוציא פסולת בכדי שיטרח פחות, אך אם טורח יותר להוציא הפסולת, יוציא אוכל.
אמנם אם הפסולת מרובה מאד על האוכל אסור לטלטל הכל משום מוקצה.
רבן גמליאל: התיר לברור ע"י שמציף את הקטניות במים.
ואנשי ר"ג כך נהגו. כשעדשים היו עם עפר כבד הפסולת שקעה למטה, וכשהעדשים עם קש דק הפסולת צפה למעלה.
5. אלו מנות מותר לשלוח ביו"ט?
לבית שמאי: רק מוכנות לאכילה. לבית הלל: בהמה, חיה ועוף שחוטים וחיים. התנא מוסיף: יינות, שמנים, סלתות, קטניות.
ר' שמעון: מותר אפילו תבואה - מחיטים יעשה מאכל 'לודיות'. שעורים - יתן לבהמתו. מעדשים - מאכל 'רסיסים'.
הוסיף רב יחיאל: ב"ה התירו בתנאי שלא יעשה בפרסום של שורה עם 3 אנשים. ונסתפק רב אשי ב3 אנשים וכל אחד מין אחר.
6. אלו בגדים מותר לשלוח לחברו ביו"ט?
ת"ק: אפילו שאינם תפורים [ראויים לכיסוי] ואפילו כלאים: ומדובר בבגד קשה שאינו מחמם.
אבל לא סנדל המסומר [מפני מעשה שהיה] ולא מנעל שאינו תפור. ור' יהודה אוסר במנעל לבן שצריך אומן להשחירו.
לשבת על בגד כלאים: מדאו' מותר. רבנן גזרו שמא תכרך לו נימא. ואפילו עשר מצעות מעל הכלאים אסור.
לעשות וילון מכלאים: אסור, שהשמש מתחמם כנגדו, ולפיכך יש בו טומאה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)